

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN 13 DECEMBER 2012

7e KAMER

SOCIALE ZEKERHEIDSRECHT WERKNEMERS - werkloosheid
tegensprekelijk
definitief
kennisgeving per gerechtsbrief (art. 580, 2°, Ger. W.)

in de zaak:

1. **RIJKSDIENST VOOR ARBEIDSVORZIENING**, openbare instelling, met zetel te 1000 BRUSSEL, Keizerslaan, 7, appellant, vertegenwoordigd door mr. KRUIJEN V. loco mr. DE BOCK Ernest, advocaat te 1800 VILVOORDE, Xavier Buissetstraat 26,

tegen:

1. **M** **M**
geïntimeerde, vertegenwoordigd door mr. DELBROEK M. loco mr. BIESEMANS Bart, advocaat te 1080 BRUSSEL, Schoonslaapsterstraat 29 B1.

*

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit:

Gelet op de stukken van rechtspleging, inzonderheid:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op tegenspraak op 19-12-2011 door de arbeidsrechtbank te Brussel, 30e kamer (A.R. 09/1292/A),
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 20 januari 2012,
- de neergelegde conclusies,

- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, neergelegd ter griffie op 30 oktober 2012 door advocaat-generaal ANDRE,
- de repliek op dit advies, neergelegd ter griffie op 13 november 2012 voor mevrouw Michiels,
- de voorgelegde stukken.

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 25 oktober 2012, waarna de debatten werden gesloten, het openbaar ministerie zijn schriftelijk advies heeft neergelegd, de zaak in beraad werd genomen en voor uitspraak gesteld op heden.

*

I. DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING.

1.

Mevrouw M was werkzaam in een GB supermarkt afhankelijk van de nv Carrefour, die op 20 juni 2007 een herstructurering aankondigde. Op 26 oktober 2007 werd tussen de nv Carrefour en de vakorganisaties een ondernemings-cao afgesloten in het kader van deze herstructurering. Daarbij werden 16 GB supermarkten gesloten, waaronder deze waarin mevrouw M tewerkgesteld was. De cao voorzag, naast een brugpensioenregeling, waarvoor mevrouw M niet in aanmerking kwam, in twee mogelijkheden voor de getroffen werknemers. De ene mogelijkheid was dat zij akkoord gingen met een ontslag door de werkgever, mits betaling van een verbrekingsvergoeding. De andere mogelijkheid was dat zij zouden gemuteerd worden naar een andere supermarkt of naar de centrale diensten van Carrefour.

Mevrouw M koos voor de eerste mogelijkheid en ondertekende op 2 november 2007 een document waarbij zij er zich mee akkoord verklaarde het bedrijf te verlaten in het kader van een vrijwillig vertrek. Bij aangetekend schrijven van 18 december 2008 werd haar arbeidsovereenkomst beëindigd, met betaling van een verbrekingsvergoeding die overeenstemde met het loon van zes maanden.

2.

Mevrouw M, die er blijkbaar niet in geslaagd was in de periode van zes maanden gedekt door de verbrekingsvergoeding een andere betrekking te vinden, vroeg werkloosheidsuitkeringen aan vanaf 1 juli 2008.

Bij beslissing van 31 oktober 2008 heeft de directeur van het werkloosheidsbureau te Vilvoorde mevrouw M uitgesloten uit het recht op werkloosheidsuitkeringen vanaf 1 juli 2008 voor een periode van 13 weken. Deze uitsluiting steunde op de artikelen 51, 52 bis, 53, 53 bis, 142, 144 en 146 van het Koninklijk Besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering (verder genoemd het werkloosheidsbesluit) en de artikelen 22 tot 33 van het Ministerieel Besluit van 26 november 1991 houdende de toepassingsregelen van de

werkloosheidsreglementering. Mevrouw M zou, aldus deze beslissing, een passende dienstbetrekking zonder wettige reden hebben verlaten en dus werkloos zijn wegens omstandigheden afhankelijk van haar wil.

3.

Bij verzoekschrift van 23 januari 2009 heeft mevrouw M deze beslissing betwist voor de arbeidsrechtbank te Brussel.

Bij vonnis van 19 december 2011, dat werd ter kennis gebracht aan de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening op 24 december 2011, heeft de arbeidsrechtbank te Brussel de vordering van mevrouw M gegrond verklaard en de bestreden administratieve beslissing vernietigd.

4.

Bij verzoekschrift van 20 januari 2012 heeft de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening hoger beroep ingesteld tegen het vonnis van de arbeidsrechtbank.

II. DE ONTVANKELIJKHEID.

Het hoger beroep is regelmatig naar de vorm. Het is ingeleid binnen de maand na de kennisgeving van de bestreden beslissing en is aldus tijdig. Het beroep is ontvankelijk.

III. BEOORDELING.

1.

De eerste rechter was in essentie van oordeel dat uit de voorgelegde stukken niet bleek dat mevrouw M zelf de arbeidsovereenkomst zou beëindigd hebben en, anderzijds, dat niet zou vaststaan dat het ontslag van mevrouw V het redelijk gevolg was van een foutieve houding van harentwege.

De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening stelt dat uit de voorgelegde documenten onbetwistbaar blijkt dat, zelfs indien de werkgever formeel de arbeidsovereenkomst beëindigd heeft met betaling van een verbrekingsvergoeding, het in werkelijkheid gaat om een beëindiging van de overeenkomst in onderling akkoord. De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening verwijst naar artikel 7, § 1, derde lid van de besluitwet van 28 december 1944 waarin de taak van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening omschreven wordt als het verlenen van de uitkeringen aan de onvrijwillig werkloze. De Rijksdienst verwijst verder naar artikel 44 van het werkloosheidsbesluit waarin het recht op werkloosheidsuitkeringen wordt voorbehouden aan de werknemer die onafhankelijk van zijn wil zonder arbeid en zonder loon is, en naar artikel 51, §1, van het werkloosheidsbesluit dat onder werkloosheid wegens omstandigheden afhankelijk van de wil van de werknemer verstaat, het verlaten van een passende dienstbetrekking zonder wettige reden. Uit de samenlezing van al deze bepalingen blijkt volgens de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening voldoende dat uitkeringen alleen kunnen verschuldigd zijn wanneer de werkloze buiten zijn wil in de werkloosheid terecht komt.

Mevrouw M vraagt de bevestiging van het bestreden vonnis. Zij stelt dat het om een herstructurering gaat opgelegd door de werkgever en dat een ontslag in dit kader nooit kan gelijkgesteld worden met een vrijwillige werkverlating. Zonder de beslissing tot herstructurering zou zij nooit haar werk verloren hebben. Mevrouw

N. wijst er ook op dat een aantal andere werknemers, die zich in een gelijkaardige situatie dan haar bevinden, niet uitgesloten werden uit het recht op werkloosheidsuitkeringen.

2.

Overeenkomstig artikel 44 van het werkloosheidsbesluit dient de werkloze, om uitkeringen te kunnen genieten, zonder arbeid en zonder loon te zijn wegens omstandigheden onafhankelijk van zijn wil. Overeenkomstig artikel 51, § 1, eerste lid, kan de werknemer die werkloos is of wordt wegens omstandigheden afhankelijk van zijn wil, uitgesloten worden van het genot van de uitkeringen. Onder werkloosheid wegens omstandigheden afhankelijk van de wil van de werknemer wordt, overeenkomstig het tweede lid, 1°, van dit artikel onder meer verstaan het verlaten van een passende dienstbetrekking zonder wettige reden. Overeenkomstig artikel 52 bis, § 1, 1°, van het werkloosheidsbesluit wordt de werknemer die werkloos is of werkloos wordt omdat hij een passende dienstbetrekking verlaat zonder wettige reden uitgesloten van het genot van de uitkeringen gedurende ten minste 4 en ten hoogste 52 weken.

3.

De collectieve arbeidsovereenkomst van 26 oktober 2007 tot invoering van een sociaal plan, afgesloten op het niveau van de nv Carrefour België bevat in verband met de afvloeiing van een aantal werknemers de volgende relevante bepalingen.

In artikel 3.1. wordt, onder de hoofding 'principes', bepaald dat de werknemers van de 16 winkels die zullen gesloten worden verder hun werk zullen kunnen uitoefenen bij Carrefour Belgium en daarom zullen worden gemuteerd naar een andere winkel of naar de centrale diensten, behalve indien zij genieten van een vrijwillig vertrek of van het brugpensioen, zoals voorzien in de artikelen 5.1 en 6.

Artikel 4 houdt onder de titel " Inspanningen inzake de herverdeling van het werk" een aantal concrete modaliteiten in met betrekking tot de vermindering van het personeel. De arbeidsovereenkomst van de werknemers die zich in hun opzegperiode bevinden, zal onmiddellijk beëindigd worden(4.1), Carrefour zal vragen om vrijgesteld te worden van de verplichting tot vervanging van de oudere ontslagen werknemers (4.2), de werknemers ouder dan 50 jaar kunnen aanspraak maken op een halftijdse tijdskrediet. Tenslotte wordt voorzien in een systeem van interne mutaties (4.4). Onder punt 4.4.1 wordt het principe herhaald dat de werknemers die niet kunnen genieten van het brugpensioen of van een vrijwillig vertrek gemuteerd worden naar andere winkels of naar de centrale diensten van Carrefour België. Onder punt 4.4.2 worden de principes vastgelegd die zullen nageleefd worden bij de mutatie en die erop gericht zijn dat de werknemers hun arbeids- en loonsvoorwaarden kunnen behouden.

Artikel 5 houdt de regels in met betrekking tot het vrijwillig vertrek. De werknemers, tewerkgesteld in de 16 winkels die gesloten worden en die niet in aanmerking komen voor het brugpensioen, kunnen beslissen Carrefour Belgium te verlaten in het kader van een vrijwillig vertrek (5.1.1). De werknemers die wensen te genieten van deze maatregel moeten daarvan de directie schriftelijk verwittigen vóór 15 november 2007. Deze werknemers worden uitgenodigd voor een onderhoud over het systeem van vrijwillig vertrek en kunnen zich daarbij laten bijstaan door een syndicaal afgevaardigde (5.1.2.). De werknemers die kiezen voor een vrijwillig vertrek zullen ontslagen worden met betaling van een verbrekingsvergoeding gelijk aan drie maanden loon per begonnen periode van vijf jaar anciënniteit (5.1.2.).

In uitvoering van deze laatste bepaling ondertekende mevrouw M op 2 november 2007 een document waarin zij verklaarde:

“ Ja, ik wens het bedrijf te verlaten in het kader van het vrijwillig vertrek. Bijgevolg ga ik ermee akkoord dat Carrefour Belgium ten laatste op 31 december 2007 een einde stelt aan de arbeidsovereenkomst mits betaling van een opzeggingsvergoeding”.

4.

Uit het geheel van deze bepalingen komt duidelijk naar voor dat in het kader van de collectieve arbeidsovereenkomst tot invoering van het sociaal plan, de nv Carrefour er zich toe verbonden had geen gedwongen ontslagen door te voeren. Aan de werknemers, die dit wensten en dit zelf uitdrukkelijk vroegen, werd wel de mogelijkheid geboden om de onderneming te verlaten mits de onmiddellijke betaling van een verbrekingsvergoeding. De inhoud van de verklaring, ondertekend door mevrouw N bevestigt het vrijwillig karakter van het vertrek.

Wanneer een werknemer als gevolg van een aantrekkelijk sociaal plan door zijn werkgever aangespoord wordt het bedrijf te verlaten en hijzelf een aanvraag doet om het bedrijf te verlaten dan is hij vrijwillig werkloos ingevolge een werkverlating, tenzij hij aantoonst dat hij hierbij geen andere keuze had (Cass. 19 januari 2004, S.03.0094.N, www.cass.be; Arbh. Brussel, 27 mei 2010, A.R. 2001/AB/42162). In *casu* blijkt niet dat mevrouw M geen andere keuze had dan het vrijwillig vertrek te aanvaarden. Het tegendeel blijkt uit de voorgelegde documenten. Het blijkt ook niet uit het voorgelegde sociaal plan dat aan de werkgever de mogelijkheid werd open gelaten om nog tot ontslagen over te gaan, wanneer onvoldoende werknemers zouden kiezen voor de formule van het vrijwillig vertrek.

De situatie van mevrouw M valt daarom wel degelijk onder het toepassingsgebied van artikel 51, § 1, en art. 52bis, § 1 van het werkloosheidsbesluit. Het gaat om *“een werkloosheid wegens omstandigheden afhankelijk van de wil van de werknemer”* en om een *“werkverlating zonder wettige reden”*, ook al heeft formeel de werkgever de arbeidsovereenkomst verbroken en een C4 document in die zin opgesteld.

5.

Uit artikel 5.1.2. van de cao blijkt bovendien dat, vooraleer zij deze verklaring ondertekenden, de betrokken werknemers uitgenodigd werden voor een onderhoud over het systeem van vrijwillig vertrek en zich daarbij konden laten bijstaan door een syndicaal afgevaardigde. Mevrouw M heeft zich derhalve niet kunnen vergissen over de aard van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst, minstens heeft zij de gelegenheid gehad zich te informeren over alle gevolgen van haar keuze, en met name over de mogelijke consequenties op het recht op werkloosheidsuitkeringen.

6.

De argumentatie van mevrouw M dat andere werklozen in haar situatie niet uitgesloten werden uit het recht op werkloosheidsuitkeringen is niet alleen niet bewezen, maar is in rechte ook niet relevant. Het komt aan het hof toe, op het individueel geval dat aan zijn beoordeling wordt voorgelegd, de wettelijke rechtsregels toe te passen, ook al zouden deze in vergelijkbare situaties niet toegepast zijn. De omstandigheid dat een overheidsorgaan in andere, vergelijkbare

situaties, een verschillende houding aanneemt, houdt daarbij geen schending in van het gelijkheidsbeginsel (Cass. 22 september 2008, S.07.0103.N/1, www.cass.be).

7.

Het hoger beroep is dan ook op deze basis gegrond. Het bestreden vonnis dient hervormd te worden en mevrouw M dient afgewezen te worden van haar oorspronkelijke vordering.

**OM DEZE REDENEN
HET ARBEIDSHOF**

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

Gelet op het eensluidend schriftelijk advies van de heer Jean Jacques André, advocaat-generaal,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en gegrond. Hervormt het bestreden vonnis. Opnieuw wijzend, wijst mevrouw M af van haar vordering tot vernietiging van de administratieve beslissing van 31 oktober 2008.

Veroordeelt, in toepassing van artikel 1017 al. 2 van het Gerechtelijk Wetboek, de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening tot de kosten van het hoger beroep, begroot in hoofde van mevrouw M op 160,36 €.

Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit:

Fernand KENIS,
Ivo VAN DAMME,
Karel GACOMS,
arbeider,

raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-

bijgestaan door :
Sven VAN DER HOEVEN,

griffier.

Sven VAN DER HOEVEN

Karel GACOMS

Ivo VAN DAMME

Fernand KENIS

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van donderdag 13 december 2012 door:

Fernand KENIS, raadsheer,
bijgestaan door
Sven VAN DER HOEVEN, griffier.

Sven VAN DER HOEVEN

Fernand KENIS

